08/07/2019

“Αγάλλου μυστικώς η Χριστού Εκκλησία”

/ Γνώμες

Του Σεβ. Μητροπολίτου Καστορίας κ. Σεραφείμ, Υπερτίμου και Εξάρχου Άνω Μακεδονίας

«*Αγάλλου μυστικώς η Χριστού Εκκλησία, ορώσα σους υιούς, Νεομάρτυρας κύκλω, τραπέζης σου και βήματος, ισταμένους εν κόνεσιν, ως νεόφυτα, των ελαιών και τω κτίστη, ανακραύγαζε• συ των Μαρτύρων υπάρχεις, Χριστέ το στερέωμα*»**1**.

Με αυτούς τους λόγους ο φιλάγιος Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης εγκωμιάζει τα πρόσωπα των Αγίων Νεομαρτύρων, των οποίων τη σύναξη πανηγυρίζει σήμερα, τρίτη Κυριακή του Ματθαίου, η Αγία μας Εκκλησία. Οι Νεομάρτυρες :

– Είναι τα πρόσωπα εκείνα που, τον καιρό της δουλείας και τον δεινό χειμώνα της τυραννικής αιχμαλωσίας του Γένους μας, αντέταξαν σθεναρή αντίσταση στον κατακτητή.

– Είναι τα πρόσωπα εκείνα τα οποία, όντας θωρακισμένα με τη χάρη του Αγίου Πνεύματος, χωρίς να υπολογίσουν τον εαυτό τους, το οικογενειακό τους περιβάλλον αλλά και αυτήν τη ζωή, εισήλθαν στο στάδιο της αθλήσεως υπομένοντας πολλά βασανιστήρια και κρατώντας συγχρόνως την ομολογία του ονόματος του Ιησού Χριστού.

– Είναι τα πρόσωπα εκείνα τα οποία υπέστησαν μαρτυρικό θάνατο και πότισαν με το αίμα τους το δένδρο της Πίστεως και της ελευθερίας, σώζοντας έτσι από τον βίαιο εξισλαμισμό, καθώς μας διηγείται ο αγιορείτης ασκητής, πολλές επαρχίες.

– Είναι ο στρατός ο νέος του παντάνακτος, ο χορός ο νεοσύλλεκτος και τα νεόσφακτα πρόβατα, είναι οι πρόμαχοι της πίστεως αλλά και οι φύλακες του ημετέρου Γένους, οι οποίοι το έσωσαν από τον ζυγό της δουλείας, καθώς ψάλλει ο ιερός υμνογράφος**2**.

Γι’ αυτό και ο Όσιος Παΐσιος ο Αγιορείτης προέτρεπε να εορτάζουμε τη μνήμη τους και να διδασκόμαστε από το μαρτύριό τους, προκειμένου να κρατούμε κι εμείς αυτήν την ομολογία της Πίστεως. Άλλωστε, οφείλει στα πρόσωπα αυτά η Εκκλησία μας αλλά και η Πατρίδα μας, αφού αυτά προετοίμασαν την πολυπόθητη ελευθερία του τόπου.

Θα ήθελα, λοιπόν, σήμερα να μεταφέρω στην αγάπη σας ένα χαρακτηριστικό γνώρισμα αυτών των νεοφανών Μαρτύρων, που είναι η συμμετοχή τους στη ζωή της Εκκλησίας.

Και πρώτον, οι Νεομάρτυρες ήταν παιδιά της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Άνηκαν στην

Ορθόδοξη Εκκλησία, η οποία ταυτίζεται με την Μία και Αγία του Χριστού Εκκλησία των τριών πρώτων αιώνων κι έπειτα. Η Εκκλησία είναι Αγία, άρα αγιάζει και τους Μάρτυρες που είναι συγχρόνως και δικά της παιδιά. Γι' αυτό ο Άγιος Νικόδημος θα γράψει : «*Εφόσον αυτοί είναι Άγιοι και ευπρόσδεκτοι από τον Θεό, έτσι και αυτή που πνευματικώς τους γέννησε, η Ανατολική Εκκλησία, επομένως είναι Αγία και ευπρόσδεκτη από τον Θεό και οικονόμος της θείας χάριτος του Αγίου Πνεύματος. Επομένως και τα δόγματά της είναι ορθόδοξα και ευσεβέστατα. Διότι όποιος ο καρπός, τέτοιο και το δένδρο*»**3**. Έτσι, η Ορθόδοξη Εκκλησία μας μέχρι τη συντέλεια των αιώνων θα γεννά τέτοιους νέους υιούς και η γενεά αυτή των γενναίων Αγίων δεν πρόκειται να εκλείψει ποτέ. Ο Νυμφίος της Ανατολικής Εκκλησίας, ο Χριστός, βρίσκεται πάντοτε ενωμένος με τη νύμφη Του, σύμφωνα με τη διαβεβαίωσή Του «*ιδού εγώ μεθ' υμών ειμί πάσας τας ημέρας έως της συντελείας του αιώνος*»**4**, αλλά και ο Νυμφαγωγός, το Πανάγιο Πνεύμα το οποίο βρίσκεται μέσα στην Εκκλησία θα απεργάζεται συνεχώς τη σωτηρία των αναγεννημένων ανθρώπων.

Γι' αυτό οι Άγιοι Νεομάρτυρες με την ομολογία τους τόνιζαν αυτήν τη σχέση τους με την Εκκλησία. Ο Άγιος Θεόδωρος που μαρτύρησε στα 1690 στα Δαρδανέλια, έλεγε την ώρα του μαρτυρίου του : «*Μία είναι η πίστις των ευσεβών και ορθοδόξων Χριστιανών*»**5**. Άλλωστε, αυτό εκφράζει και όλους τους Αγίους της Πίστεώς μας, οι οποίοι από αυτήν την ζωή επικοινωνούν με τους Αγίους που βρίσκονται ήδη στη δόξα του Θεού. Οι Άγιοι αυτοί τους υποδέχονται στα ουράνια σκηνώματα και μαζί με τους Αγγέλους τους οδηγούν στο θρόνο του Εσφαγμένου Αρνίου για να πάρουν από τα χέρια του Χριστού τον αμαράντινο της δόξης στέφανο και να αποτελούν μαζί με τους προαπελθόντες Αγίους την κοινωνία των Αγίων στην αχειροποίητη Εκκλησία των εν ουρανοίς πρωτοτόκων.

Δεύτερον. Οι Άγιοι Νεομάρτυρες δεν ανήκαν μόνο στην Εκκλησία του Χριστού, αλλά συγχρόνως βίωναν τον τρόπο ζωής της Εκκλησίας. Παρακολουθούσαν με προθυμία τις εκκλησιαστικές ακολουθίες, ωρίμαζαν πνευματικά για το μαρτύριο στα πνευματικά φυτώρια και τα ιερά φροντιστήρια, που είναι τα μοναστήρια και τα ησυχαστήρια της Εκκλησίας μας, καλλιεργούσαν τις χριστιανικές αρετές, ασκούνταν στην υπομονή, λάμβαναν ακόμη και θείες αποκαλύψεις, προκειμένου να αντιμετωπίσουν τα φρικτά βασανιστήρια.

Ο Άγιος Ιάκωβος, ο συντοπίτης μας, αξιώθηκε θείων αποκαλύψεων και πληροφορήθηκε τον τρόπο του επικειμένου μαρτυρίου του. Ο Άγιος Γεδεών ο Καρακαλληνός άκουσε μία φωνή από την εικόνα του Παντοκράτορα που του έλεγε : «*Όποιον με αρνηθεί ενώπιον των ανθρώπων, αυτόν κι εγώ θα τον αρνηθώ μπροστά στον πατέρα μου στους ουρανούς*». Έτσι, ασκημένοι στην πνευματική

ζωή και αγωνιζόμενοι «*προς τα αρχάς, προς τας εξουσίας, προς τους κοσμοκράτορας του σκότους αιώνος τούτου*»**6**, έμειναν εδραίοι στην πίστη ζώντας μία διαφορετική εμπειρία από εκείνη των υπολοίπων ανθρώπων και έμειναν στη χριστιανική ζωή αποβλέποντας μόνο στη Βασιλεία των Ουρανών.

Γνήσιο στοιχείο αυτής της ορθόδοξης πνευματικότητας είναι η αληθινή αυτογνωσία και η αταλάντευτη εμμονή στην αλήθεια που είναι ο Χριστός. Γι' αυτό και όσες τιμές, όσα πλούτη, όσες δόξες κι απολαύσεις τους προσέφεραν οι κατακτητές, εκείνοι έμειναν απαθείς και αμετακίνητοι. Χαρακτηριστική είναι η ομολογία του Αγίου Σταματίου από τον Βόλο : «*Να μη μου συμβεί ποτέ να φθάσω σε τόση αγνωμοσύνη και να αρνηθώ τον Χριστό μου. Προτιμώ να πεθάνω και να είμαι με τον Χριστό μου, παρά να ζω σε αυτόν τον κόσμο με μύριες αναπαύσεις και δόξες της ζωής*»**7**. Έτσι γίνονται υπόδειγμα σταθερότητας και εμμονής στην ορθόδοξη αλήθεια για όσους ζούσαν μέσα στο πνευματικό σκοτάδι, πολύ δε περισσότερο για όσους είχαν αρνηθεί τον Χριστό και ζούσαν μία άτακτη ζωή. Άλλωστε, η άρνηση του Χριστού σημαίνει και άρνηση της πνευματικής ζωής, απώλεια της χάριτος, απουσία του σταυρού και της θυσίας που χαρακτηρίζει το πολίτευμα της Εκκλησίας μας. Αυτή η αληθινή θεογνωσία, η πνευματική ζωή, η ευσέβεια και η σχέση με τα ιερά βιώματα της Εκκλησίας μας χαρακτήριζαν τη ζωή και των συντοπιτών μας Νεομαρτύρων.

Στον χειμώνα αυτό της απιστίας και της αποστασίας, της χλιαρότητας και της εκκοσμίκευσης που διακρίνει σήμερα το Ορθόδοξο Γένος μας, οι καλλίνικοι αυτοί Νεομάρτυρές μας υπενθυμίζουν με τη ζωή και το μαρτύριό τους πως μόνο ο Χριστός μπορεί να σώσει τον άνθρωπο, το Γένος και την Πατρίδα μας. Μας προβάλλουν τους λόγους του Αποστόλου Παύλου προς τον δεσμοφύλακα των Φιλίππων : «*Πίστευσον επί τον Κύριον Ιησούν Χριστόν και σωθήση συ και ο οίκος σου*»**8**. Μας φανερώνουν ακόμη πως μέσα στην Ορθόδοξη Εκκλησία, τη μοναδική Εκκλησία, μπορούμε να αποκτήσουμε τα φάρμακα εκείνα τα οποία θα μας απαλλάξουν από τη φθοροποιό αμαρτία, θα διώξουν το άγχος και την ανασφάλεια, καθώς και την ανατριχίλα του θανάτου και θα μας ενώσουν με τον Σωτήρα Χριστό. Μέσα στην Εκκλησία θα καλύψουμε το κενό που υπάρχει εντός μας από την απουσία της Χάριτος, αφού, όπως ωραιότατα τονίζει ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος : «*η ελπίς σου η Εκκλησία, η σωτηρία σου η Εκκλησία, η καταφυγή σου η Εκκλησία*»**9**.

Γι' αυτό και σήμερα που γιορτάζουμε την πάμφωτη μνήμη τους, ας υψώσουμε χείρας ικέτιδας προς αυτούς και μαζί με τον Άγιο Νικόδημο ας τους παρακαλέσουμε :

«*Ω νέα παρεμβολή Χριστού του Θεού... Ω νεοσύλλεκτος χορεία και τρίπλοκος, η εξ Ιερομαρτύρων, Οσιομαρτύρων και Μαρτύρων συγκροτουμένη... Εν ουρανοίς ηνωμένοι αλλήλοις υπάρχοντες, πρεσβεύσατε υπέρ των ψυχών ημών*

»**10**.

Πρεσβεύσατε για το Γένος μας.
Πρεσβεύσατε για τη δύστυχη Πατρίδα μας.
Πρεσβεύσατε υπέρ πάντων ημών για να τύχουμε του θείου ελέους και της επουρανίου Βασιλείας εν Χριστώ τω Κυρίω ημών.

---

1. Ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης, Νέον Μαρτυρολόγιον, ἐκδ. Ἀστήρ, Ἀθήνα 1961, σελ. 269
2. ὅ.π. σελ. 266
3. ὅ.π. σελ. 14
4. Μτθ. 28,20
5. Ἱερά Μητρόπολις Θεσσαλονίκης, Πρακτικά Θεολογικού Συνεδρίου εἰς τιμήν καί μνήμην τῶν Νεομαρτύρων, Θεσσαλονίκη 1998, σελ. 117
6. Ἐφ. 6,12
7. Ἅγιος Νικόδημος ὁ Αγιορείτης, ὅ.π., σελ. 95
8. Πρξ. 16,31-32
9. Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, Ὁμιλία Β’ εἰς Εὐτρόπιον, ΕΠΕ 33,124
10. Ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης, ὅ.π. σελ. 271-272

Κατηγορία: Ποιμαντικά κείμενα